

Evropska
komisija

ZARADI ZAMUD PRI PLAČILIH SE ZAPIRA PREVEČ EVROPSKIH PODJETIJ

ČAS JE ZA
SPREMEMBE

Pravočasno plačilo

Zaščita
delovnih
mest

Spodbujanje
rasti

Preprečevanje
plačilne
nesposobnosti

KAMPANJA ZA OBVEŠČANJE O BOJU PROTI ZAMUDAM PRI PLAČILIH

Niti Evropska komisija niti nobena druga oseba, ki deluje v imenu Komisije, ni odgovorna za morebitno uporabo v nadaljevanju navedenih informacij.

Europe Direct je storitev, s katero lažje poiščete odgovore na svoja vprašanja o Evropski uniji

**Brezplačna telefonska številka (*):
00 800 6/8 9 10 11**

(*) Določeni mobilni operaterji ne omogočajo uporabe številke 00 800 ali pa je klice na te številke treba plačati

Več informacij o Evropski uniji je na voljo na spletnem mestu (europa.eu).

Podatke katalogiziranja najdete na koncu te publikacije.

Luksemburg: Urad za publikacije Evropske unije, 2012.

ISBN: 978-92-79-26302-6

doi: 10.2769/55375

© European Union, 2012

Reprodukcija je dovoljena, pod pogojem, da so uporabljeni viri vidno označeni.

Natisnjeno na Irskem.

NATISNJENO NA PAPIRJU BREZ VSEBNOSTI KLORA V ELEMENTARNI OBLIKI (ECF).

KAKO PRIDOBITI PUBLIKACIJE EU:

brezplačne publikacije:

- preko knjigarne EU Bookshop (bookshop.europa.eu)
- na predstavništvih ali pri predstavnikih Evropske unije. Njihove kontaktne podatke dobite na spletnem mestu (ec.europa.eu) ali pa lahko pošljete faks na številko: +352 2929-42758.

Plačljive publikacije:

- preko knjigarne EU Bookshop (bookshop.europa.eu)

Plačljive naročnine (npr. letne serije Uradnega lista Evropske unije in poročila o zadevah na Sodišču Evropske unije):

- preko enega od prodajnih mest Urada za publikacije Evropske unije (publications.europa.eu/others/agents/index_sl.htm)

»Evropa se sooča s povsem novimi ekonomskimi in socialnimi izzivi ob zelo velikem številu stečajev in izgub delovnih mest. Zamude pri plačilih stvari še poslabšujejo. Čas je za spremembe. Ne smemo več izgubljati časa.«

Antonio Tajani
, *podpredsednik Evropske komisije*
, *odgovoren za področje industrije in podjetništva*

Z zamudami pri plačilih se moramo spopasti skupaj

Vsako leto gre po vsej Evropi v stečaj na tisoče malih in srednje velikih podjetij, ker čakajo na plačilo svojih računov. Čas je, da tej škodljivi kulturi zamujanja pri plačilih v Evropi naredimo konec.

Zaradi zamud pri plačilih je v Evropi veliko preveč primerov plačilne nesposobnosti, še posebej v malih in srednje velikih podjetjih. Takšna plačilna nesposobnost vodi do izgube delovnih mest in osebnih tragedij posameznih podjetnikov. Čas je, da to zaustavimo.

Mala in srednje velika podjetja se pogosto težko zavzamejo za svojo pravico do takojšnjega plačila. Zamude pri plačilih lahko povzročijo visoke stroške v smislu časa in denarja, spori pa lahko poslabšajo odnose s strankami.

Terjanje plačila je treba poenostaviti, prejem pravočasnega plačila pa mora postati normativ.

»Direktiva o boju proti zamudam pri plačilih« (Direktiva 2011/7/EU o boju proti zamudam pri plačilih v trgovinskih poslih) je orodje EU za boj proti zapoznelim plačilom. To je del evropskega Akta za mala podjetja (SBA) – zelo obsežnega nabora ukrepov, načrtovanih za izboljšanje poslovanja malih in srednje velikih podjetij.

Direktiva zagotavlja pravni okvir za terjanje dolžnikov.

Pravila so preprosta

Dolžniki morajo plačati obresti in povrniti vse dodatne stroške izterjave svojih upnikov, če za blago in storitve ne plačajo pravočasno (v 30ih dneh za javne organe in v 60ih dneh za podjetja).

S svojo kampanjo za obveščanje o boju proti zamudam pri plačilih želimo uporabnike seznaniti z novo direktivo in zagotoviti uporabo foruma za izmenjavo informacij o najboljših praksah za pomoč malim in srednje velikim podjetjem pri zagotavljanju takojšnjih plačil.

Zamude pri plačilih so vsako leto vzrok za na tisoče nepotrebnih stečajev

Danes zagotovo velja za evropska podjetja, še posebej za mala in srednje velika podjetja, da lahko zamude pri plačilih njihovih računov povzročijo stečaj podjetij in vodijo do izgube delovnih mest. Še več, zaradi zamud pri plačilih prihaja do administrativnih in finančnih obremenitev, ki so še posebej žgoče, kadar so podjetja in njihove stranke iz različnih držav članic. To lahko potemvpliva na čezmejno trgovino.

Posledica tega je negativen vpliv na celotno ekonomijo Evropske unije. Najbolj ranljiva so mala in srednje velika podjetja ter obrtni sektor. Za ocenjena evropska mala in srednje velika podjetja lahko vsaka motnja

v toku denarja pomeni razliko med plačilno sposobnostjo in možnostjo stečaja. Ekonomska kriza je prinesla številne težave, vendar so se težave, ki jih prinašajo zamude pri plačilih za mala in srednje velika podjetja, nesorazmerno povečale, saj se je zmanjšala razpoložljivost kreditnih linij in bančnih posojil.

Da bi se zaščitili pred zamudami pri plačilih in izboljšali konkurenčnost evropskih podjetij, je bila 16. februarja 2011 sprejeta Direktiva o boju proti zamudam pri plačilih. Države članice morajo direktivo prenesti v nacionalno pravo najpozneje do 16. marca 2013.

Evropa pomaga premagovati težave z zamudami pri plačilih

Direktiva o boju proti zamudam pri plačilih je zasnovana za preprečevanje zamud pri plačilih v trgovinskih poslih, tj. zamud pri plačilih, ki se izvajajo v trgovinskih poslih med podjetji ali med podjetji in javnimi organi. Njen »nadrejeni« akt, Akt za mala podjetja (SBA), izhaja iz želje Komisije, da prizna osrednjo vlogo, ki jo imajo mala in srednje velika podjetja v ekonomiji EU, in priznava, da je učinkovit dostop do finančnih sredstev eden od glavnih izzivov, s katerimi se morajo soočiti mala in srednje velika podjetja.

Direktiva odraža resnično potrebo po iskanju rešitev za izboljšanje konkurenčnosti evropskih podjetij. Ob pravilnem izvajanju v državah članicah bo ta direktiva bistveno pripomogla k likvidnosti podjetij in s tem k zaposlovanju ter rasti.

Direktiva ne vključuje trgovinskih poslov s potrošniki.

Kaj je novega na področju trgovinskih poslov med javnimi organi in podjetji?

Če ste javni organ, morate vedeti, da:

- morate plačati nabavljeno blago in storitve v 30 dneh.
- Če ne plačate v navedenem roku, morate plačati obresti po zakonski stopnji, poleg tega pa morate upniku povrniti stroške izterjave zaradi zamude pri plačilu. Opomnika ne boste prejeli.
- Zakonsko določena zamudna obrestna mera se poveča za vsaj 8 odstotnih točk nad referenčno obrestno mero Evropske centralne banke. Javni organi ne smejo določiti obrestne mere pod tem pragom.
- J=Če ste v pogodbi določili postopek preverjanja ali sprejemanja, ali če je ta zakonsko določen, postopek ne sme presežati 30 koledarskih dni, razen če je drugače izrecno določeno z razpisnim postopkom in v pogodbi. Poleg tega postopek ne sme biti skrajno nepošten do upnika.
- V zelo redkih primerih je mogoče omejitev roka plačila podaljšati do največ 60 koledarskih dni.

Novi ukrepi so za javne organe obvezni. Ti morajo biti dober zgled zasebnemu sektorju in morajo dokazati svojo zanesljivost ter učinkovitost s spoštovanjem pogodb in pravočasnim plačevanjem.

Če ste podjetje, ki sodeluje v trgovinskih poslih z javnimi organi, morate vedeti, da:

1. Pri podpisu pogodbe:

- v skladu z novimi pravili vam mora javni organ za nabavljeno blago in storitve plačati v 30 koledarskih dneh. Le v zelo redkih primerih lahko javni organ podaljša to obdobje do največ 60 koledarskih dni. Kateri koli pogodbeni člen, ki določa rok plačila, daljši od 60 dni, bo obravnavan kot izredno nepošten in ga ne bo mogoče uveljaviti ali pa bo podlaga za odškodninski zahtevek.
- Vsako pogodbeno določilo, ki izključuje zamudne obresti, bo obravnavano kot izredno nepošteno do upnika in ga ne bo mogoče uveljaviti ali pa bo podlaga za odškodninski zahtevek. Tudi pogodbeno določila, ki izključujejo odškodnino za stroške izterjave, bodo obravnavana kot domnevno nepoštena.
- Postopki preverjanja in sprejemanja bodo izrecno omenjeni v razpisnih dokumentih in v pogodbi. Splošno velja, da takšni postopki ne smejo presežati 30 koledarskih dni, razen če ni izrecno dogovorjeno in če ni nepošteno do vas (upnika).

- Zamudna obrestna mera bo za 8 odstotnih točk nad referenčno obrestno mero Evropske centralne banke. O tej meri se ni mogoče pogajati. Vsaka obrestna mera pod tem pragom je načeloma obravnavana kot skrajno nepoštena.

2. Če pri plačilu zamuja javni organ:

- ko poteče rok plačila, ki je v skladu s splošnim pravilom 30 koledarskih dni, lahko brez pošiljanja opomnika uveljavljate zamudno obrestno mero in vse stroške izterjave, povezane z zamudo pri plačilu, če plačila niste prejeli. Zamudna obrestna mera je fiksna in znaša najmanj 8 odstotnih točk nad referenčno obrestno mero Evropske centralne banke.

Pravico imate, da proti dolžniku tako ukrepate, čeprav vam tega ni treba storiti.

Kaj je novega na področju trgovinskih poslov med podjetji?

Če ste podjetje, ki trgovinsko posluje z drugim podjetjem, morate vedeti, da:

- morajo podjetja svoje račune plačati v 60 dneh, razen če ni izrecno dogovorjeno drugače in če to ni skrajno nepošteno do upnika.
- Podjetja se lahko tudi dogovorijo o zamudni obrestni meri, če to ni skrajno nepošteno do upnika. Če ni nič dogovorjeno, velja zakonsko določena obrestna mera (vsaj 8 odstotnih točk nad referenčno obrestno mero Evropske centralne banke).

Če ste upnik:

v primeru zamude pri plačilu lahko zahtevate zamudne obresti brez opomnika. Zahtevate lahko tudi povračilo stroškov izterjave za zamudo pri plačilu. Za zaustavitev kakršne koli oblike zlorabe pogajalske moči imate v skladu z direktivo na voljo še druge možnosti za boj proti skrajno nepoštenim določilom in praksam.

Pravico imate, da proti dolžniku tako ukrepate, čeprav vam tega ni treba storiti.

Ta direktiva vam mora kot evropskemu podjetju, ki se s trgovinskimi posli ukvarja v drugi državi članici, olajšati poslovanje. Od zdaj naprej bo vaša država članica javno objavljala vse pomembne informacije o zamudah pri plačilih, vključno s podatki o obrestni meri, ki velja za ustrezno obdobje. Komisija bo s pomočjo držav članic v spletu objavljala podatke o zamudni obrestni meri.

Povzetek novih ukrepov

- **Usklajevanje roka plačila, ki velja za plačila javnih organov podjetjem:** javni organi morajo za nabavljeno blago in storitve plačati v 30ih dneh ali, le v zelo redkih primerih, v **60ih dneh**.
- **Pogodbena svoboda v trgovinskih poslih med dvema podjetjema:** podjetja morajo svoje račune plačati v **60ih dneh**, razen če ni izrecno drugače dogovorjeno in če to ni skrajno nepošteno.
- Podjetja lahko samodejno **zahtevajo zamudne obresti** in bodo lahko tudi pridobila minimalni fiksni znesek 40 € kot **nadomestilo za stroške izterjave**. Zahtevajo lahko tudi nadomestilo za vse preostale razumne stroške izterjave.
- Zakonsko določena zamudna obrestna mera se poveča za **vsaj 8 odstotnih točk** nad referenčno obrestno mero Evropske centralne banke. Javni organi ne smejo določiti zamudne obrestne mere pod tem pragom.
- Podjetja lahko lažje **izpodbijajo skrajno nepoštena pogodbena določila** in prakse pred sodišči.
- **Več preglednosti in ozaveščenosti:** Države članice morajo objavljati podatke o zamudnih obrestnih merah, tako da imajo podjetja preprost dostop do podatkov o njih.
- Države članice spodbujamo k ustvarjanju prostovoljnih kodeksov zaveze k **takojšnjemu plačilu**.
- Druge določbe glede zamude pri plačilih ostajajo v veljavi in so bile revidirane, da bi **poenostavili** dvoumno besedilo in izločili luknje v zakonodaji.
- Podjetja imajo pravico do uporabe novih ukrepov, čeprav jim tega ni treba storiti. Včasih podjetje morda želi podaljšati rok plačila za nekaj dni ali tednov, da ohrani **dober trgovinski odnos** z določeno stranko.
- Novi ukrepi so za javne organe obvezni. Ti morajo dajati zgled in dokazati svojo **zanesljivost in učinkovitost** s spoštovanjem pogodb in pravočasnim plačevanjem.
- Države članice lahko ohranijo ali sprejmejo zakone in predpise, ki so bolj **ugodni za upnika** kot predpisi direktive.

Udeležite se nacionalnega seminarja

V okviru vseevropske kampanje za obveščanje, ki je namenjena dvigu ozaveščenosti o težavah, povezanih z zamudami pri plačilih, in podpori zgodnjega uresničevanja direktive o boju proti zamudam pri plačilih v državah članicah, bo Generalni direktorat za podjetništvo in industrijo v posameznih državah članicah Evropske unije gostil nacionalni seminar.

Ti seminarji za obveščanje so priložnost za vse vpletene, da pridobijo več znanja o zamudah pri plačilih v svoji državi, koristne informacije, veščine in nasvete glede ukrepov v boju proti zapoznelim plačilom, ki jih zagotavlja Direktiva o boju proti zamudam pri plačilih, in drugih predpisih.

Vsebina posameznega nacionalnega seminarja vključuje:

- uvod v težave z zamudami pri plačilih.
- Pregled Direktive o boju proti zamudam pri plačilih 2011/7/EU.
- Pregled trgovanja med podjetji in trgovanja javnih organov s podjetji.
- Pregled pravil o preglednosti, nepoštenih pogodbenih določil in praks ter stroškov izterjave.
- Pregled korakov in orodij za premagovanje težav z zamudami pri plačilih v trgovinskih poslih

Udeleženci bodo imeli priložnost druženja ob kavi in bifejskem kosilu.

Dodatne informacije o teh dogodkih in udeležbi na njih so na voljo na našem spletnem mestu ec.europa.eu/enterprise/late-payment-campaign

Dodatne Informacije

Kampanja za obveščanje o boju proti zamudam pri plačilih
ec.europa.eu/enterprise/late-payment-campaign

Evropska komisija
Generalni direktorat za podjetništvo in industrijo
ec.europa.eu/enterprise

Evropska komisija
Generalni direktorat za pravosodje
ec.europa.eu/justice

Primarna cilja Evropske unije sta spodbujanje rasti in spodbujanje zaposlovanja. Triindvajset milijonov evropskih malih in srednje velikih podjetij, ki predstavlja več kot 98 % podjetij, so življenjska sila Evrope. V zadnjih petih letih so ta podjetja zagotovila dve tretjini vsega zaposlovanja v zasebnem sektorju in ustvarila približno 85 % novih delovnih mest. Vendarle pa so današnji časi za mala podjetja težki, zato potrebujejo pomoč, da bi previharila viharje. Evropska komisija si v želji po spodbujanju rasti in ustvarjanju novih delovnih mest z nizom ukrepov predano prizadeva, da bi zagotovila boljše poslovno okolje. Med ukrepi so izboljševanje dostopa do finančnih sredstev, poenostavitev upravnih formalnosti in izboljšanje predpisov za bolj učinkovit notranji trg ter spodbujanje inovativnosti.

Evropska komisija
Generalni direktorat za podjetništvo in industrijo

ec.europa.eu/enterprise
bookshop.europa.eu

To kampanjo financira Evropska komisija.

Urad za publikacije

ISBN 978-92-79-26302-6

9 789279 263026

doi:10.2769/55375